Yrityksen perustaminen

Luova akateeminen yrittäjä 9.12.2015

Yritysneuvoja
KTM Dan Lönnblad
YritysHelsinki

Luennon aiheet

- YritysHelsinki
- Yrityksen perustaminen
- Sähköinen liiketoimintasuunnitelma
- Aloittavan yrityksen rahoitus
- Yritysmuodot
- Yrityksen tuloverotus
- Yrittäjän sosiaaliturva

YritysHelsinki?

YritysHelsinki on palvelukeskus yrittäjäksi aikoville ja jo toimiville yrittäjille

Palveluja ovat:

- ❑ yrityksen perustamisinfo
- ❑ yritysneuvonta alkaville ja alkuvaiheessa oleville yrittäjille
- ❑ yrittäjäkoulutus
- ❑ maahanmuuttajien yrityspalvelut
- ❑ Kasvuyrityspalvelut

YritysHelsinki neuvoo asiakkaita yhteistyössä muiden yrityspalveluja tarjoavien toimijoiden kanssa.

Potentiaalinen kasvuyritys

Potentiaalisen kasvuyrityksen tunnusmerkkejä

- uusi tai selkeästi uudenlainen liikeidea tai liiketoimintamalli
- voimakkaasti kasvuhaluinen ja sitoutunut kahden tai useamman henkilön tiimi
- alusta alkaen kansainväliseksi pyrkivä yritys
- tarve "riskirahoitukselle" eli perinteinen pankkilainan kaltainen rahoitus ei yksinään sovellu
- tarve vahvistaa resursseja.

Palvelut valituille kasvuyrityksille

- Sähköiset palvelut, mm.
  www.pitch.fi, www.newcofactory.fi
  www.open.newcofactory.fi
- Henkilökohtainen neuvonta
- Kasvuyritysesityksen harjoittelu-, arviointi- ja palautetilaisuudet
- InSearch of Team members
- Koulutustilaisuudet
- Kuukausimaksut:
  - 280 €/kk
  - 400 €/kk

YritysHelsingin toimintamalli

1. **Yhteydenotto**
2. **Informaatiotilaisuus**
   - Yrittäjyyden perusasioiden läpikäynti
3. **Asiakas tekee alustavan liiketoimintasuunnitelman ja laskelmat.**
5. **Neuvontatapaaminen**
   - Liiketoimintasuunnitelman tarkastelu
   - Laskelmien tarkastelu
   - Asiantuntijatarpeen selvittäminen
   - Neuvonta
5. **Asiantuntijalähetteellä**
   - Verotus, kirjanpito, tilintarkastus
   - Pankkipalvelut, vakuutukset
6. **Tarvittaessa jatkotapaaminen**
7. **Palvelut valituille kasvuyrityksille**

Yrityksen perustamisen vaiheet

Yrityksen perustaminen sisältää kaikki nämä vaiheet, mutta usein eri vaiheita selvitellään samanaikaisesti. Vakuutukset ja kirjanpito kannattaa kilpailuttaa ennen yrityksen perustamista.

Sähköinen liiketoimintasuunnitelma

www.liiketoimintasuunnitelma.com

- suunnitteluväline yrittäjälle itselleen
- pohja henkilökohtaiselle neuvonnalle
- Liite mm. starttirahahakemukseen Finnveran rahoitushakemukseen

YritysHelsinki

Sähköinen liiketoimintasuunnitelma

www.liiketoimintasuunnitelma.com

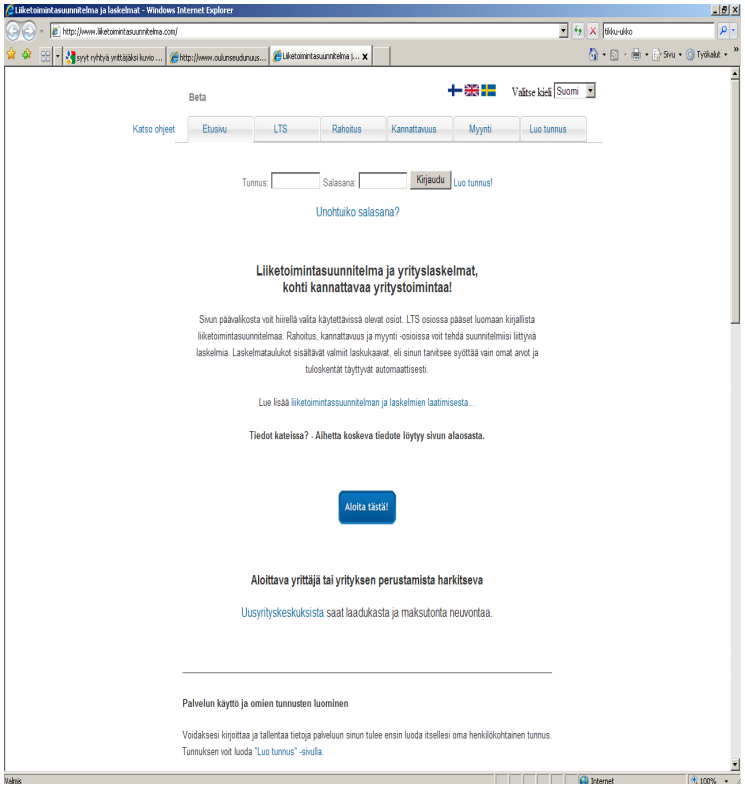

- Asiakkaalle helppokäyttöinen
- Tiedot yhteen kertaan
- Liiketoimintasuunnitelma on pohjana henkilökohtaiselle neuvonnalle ja valmiina sitä voi käyttää starttirahahakemuksen ja muiden rahoitushakemusten liitteenä

Liiketoimintasuunnitelman sisältö

YRITYSHELSINKI

Liiketoimintasuunnitelma

www.liiketoimintasuunnitelma.com

- ✓ **Osaaminen / ammattitaito**
- ✓ **Tuote / palvelu**
- ✓ **Asiakkaat / markkinat**
- ✓ **Kilpailijat**
- ✓ **Oma yrityksesi**
- ✓ **Taloudellinen suunnittelu**

YRITYSHELSINKI

Osaaminen / Ammattitaito

- ✓Alan osaaminen / kokemus
- ✓Yrittäjä / liiketoimintakokemus
- ✓Vahvat puolesi
- ✓Heikot puolesi
- ✓Lisäkoulutustarve

YRITYSHELSINKI

Tuote / Palvelu

- ✓ Mikä on tuotteesi / tarjoamasi palvelu?
- ✓ Mitä ainutlaatuista ja erinomaista siinä on?
- ✓ Mitä heikkouksia siinä mahdollisesti on?
- ✓ Mitä etuja / hyötyjä siitä on asiakkaalle?
- ✓ Vastaako tuotteesi / palvelusi laatu pyytämääsi hintaa?

Asiakkaat / Markkinat

- ✓ Keitä ovat asiakkaasi ja kohderyhmät? Onko jo asiakaskontakteja?
- ✓ Mikä on asiakaslupauksesi?
- ✓ Kuinka paljon asiakkaita on?
- ✓ Missä asiakkaasi sijaitsevat?
- ✓ Miten tavoitat asiakkaasi?
- ✓ Kuka tekee ostopäätökset?

Kilpailijat

- ✓ Ketkä ovat tärkeimmät kilpailijasi, mainitse 3-5?
- ✓ Mitkä ovat heidän vahvat puolensa?
- ✓ Mitkä ovat heidän heikot puolensa?
- ✓ Kuinka kilpailijoiden tuotteet / palvelut eroavat omistasi?

Erottuminen kilpailussa

Missä yritykseni on parempi kuin kilpailijat?

Menestyvät yritykset ovat valinneet yhden painopistealueen

Paras asiakaspalvelu

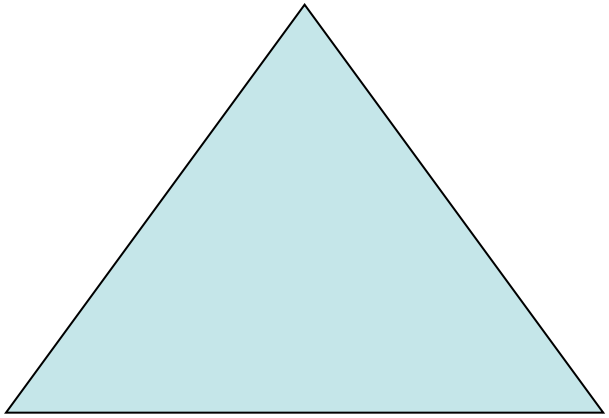

Tehokkain toiminta

Parhaat tuotteet

YRITYSHELSINKI

Oma yrityksesi

- ✓ **Yrityksesi toimitilat ja sijainti?**
- ✓ **Mitä tuotantovälineitä tarvitset?**
- ✓ **Tarvitsetko työvoimaa?**
- ✓ **Miten aiot hankkia asiakkaita ? (tee markkinointisuunnitelma, markkinaselvitys)**
- ✓ **Kattavatko vakuutukset toiminnan riskit?**

Talouden suunnittelu

- ✓ Toiminnan aloittamiseen tarvittava rahoitus
- ✓ Miten aiot järjestää rahoituksen?
- ✓ Kannattavuuden suunnittelu
- ✓ Miten seuraat suunnitelmien toteutumista?
- ✓ Tilitoimiston valinta

Rahoittajat edellyttävät kirjallisen liiketoimintasuunnitelman laatimista, sisältäen investointi- ja kannattavuuslaskelmat yritystoiminnan arvioimiseksi.

Sähköinen liiketoimintasuunnitelma

Laskelmat: Investointi ja rahoituslaskelmataulukko

RAHAN TARVE	Eur
remonttikulut	600 e
tuotantovälineet	2 000 e
laiteasennukset	500 e
tietokoneet ja ohjelmat	1 500 e
auto	0 e
puhelin/fax/internet	200 e
toimistotarvikkeet	300 e
huonekalut	1 000 e
apporttiomaisuus (olemassa olevat koneet, työvälineet ja tarvikkeet)	900 e
markkinointi-investoinnit	800 e
vuokratakuu	1 800 e
alkuvarasto	1 000 e
perustamismenot	100 e
käyttöpääoma	4 500 e
kassareservi	700 e
RAHAN TARVE YHTEENSÄ	**15 900 e**

RAHAN LÄHTEET	Eur
Oma pääoma	
osakepääoma	2 500 e
omat rahasijoitukset	5 500 e
apporttiomaisuus	900 e
osakaslaina	
Lainapääoma	
pankkilaina	7 000 e
Finnveran laina	
muu laina	
RAHAN LÄHTEET YHTEENSÄ	**15 900 e**

Sähköinen liiketoimintasuunnitelma

Laskelmat:
Kannattavuuslaskelmataulukko

Esimerkki kannattavuuslaskelmasta:	kk	vuosi
= Tavoitetulos (netto) (mm. yrittäjän oma palkkatavoite)	1 500 e	18 000 e
+ lainojen lyhennys	100 e	1 200 e
Tulot verojen jälkeen	**1 600 e**	**19 200 e**
+ verot 22%	451 e	5 412 e
= Rahoitustarve	**2 051 e**	**24 612 e**
+ lainojen korot	27 e	324 e
A. KÄYTTÖKATE (tarve)	**2 078 e**	**24 936 e**
+ Kiinteät kulut (Alv 0%)		
YEL-vakuutus 17,55% (vuosityötulo 12 000 e)	176 e	2 106 e
palkat		
palkan sivukulut		
toimitilakulut	200 e	2 400 e
Korjaukset ja ylläpito	30 e	360 e
leasingmaksut	30 e	360 e

Taulukon avulla voit tarkastella toimintasi kannattavuutta ja saada konkreettisen tuntuman liiketoimintasi kustannuksista ja tarvittavasta laskutusmäärästä, jonka avulla voit arvioida onko tavoitteesi realistinen ja saavutettavissa.

	kk	vuosi
Viestintäkulut (puhelin, internet tms)	80 e	960 e
toimistokulut	20 e	240 e
Matka- ja autokulut, päivärahat	500 e	6 000 e
markkinointikulut	200 e	2 400 e
Kirjanpito, tilintarkastus, veroilmoitus jne.	100 e	1 200 e
Työttömyyskassa, yrittäjäjärjestö tms.	30 e	360 e
Muut kulut	100 e	1 200 e
B. KIINTEÄT KULUT YHTEENSÄ	**1 466 e**	**17 586 e**
MYYNTIKATETARVE (A+B)	**3 544 e**	**42 522 e**
+ ostot (aineet ja tarvikkeet)(Alv 0%)	450 e	5 400 e
LIIKEVAIHTOTARVE	**3 994 e**	**47 922 e**
+ Alv 24%	958 e	11 501 e
KOKONAISMYYNTI- / LASKUTUSTARVE	**4 952 e**	**59 423 e**

Sähköinen liiketoimintasuunnitelma

Laskelmat:
Myyntilaskelmataulukko

Taulukon avulla voidaan suunnitella miten toteuttaa myynti ja miten myynti jakautuu tuotteittain tai tuoteryhmittäin. Hinnoittele tuotteesi yksikköhinnat tai käytä keskihintoja ja arvioi myyntimäärät kullekin kohderyhmälle.

Tuote	Tuote 1	Tuote 2	Tuote 3	Tuote 4	Tuote 5	Tuote 6	Yhteensä ALV 0%
Myyntihinta	24 e	30 e	35 e	40 e	120 e	28 e	
Kulut	0 e	0 e	7 e	10 e	10 e	10 e	
Kate	24 e	30 e	28 e	30 e	110 e	28 e	
Myyntimäärä	80 kpl	32 kpl	15 kpl	8 kpl	10 kpl	5 kpl	
Kokonaismyynti	1 920 e	960 e	525 e	320 e	1 200 e	140 e	5 065 e
Kokonaisostot	0 e	0 e	105 e	80 e	100 e	0 e	285 e

	Kk	Vuosi (12 kk)
LIIKEVAIHTO (ALV 0%)	5 065 e	60 780 e
LIIKEVAIHDON TARVE	3 994 e	47 922 e
EROTUS	1 071 e	12 858 e

Huomioi, että yrittäjän on hyvä pitää myös lomaa ja vuosimyynti jää sen vuoksi pienemmäksi (n. 11 kk).

Aloittavan yrittäjän rahoitus

Finnveran lainat

Finnvera-laina

- Sidottu 6kk:n Euribor-viitekorkoon
- + marginaali

❑ Hakemuksen liitteeksi:

- liiketoimintasuunnitelma
- tulossuunnitelma
- yksityistalouden tulo- ja menoarvio

❑ Kansainvälistymislaina

❑ Yrittäjälaina

❑ Siltarahoitus

❑ Finnveran pientakaus

Tuet ja avustukset

- Ely-keskus www.ely-keskus.fi
  - Tuoteväylätiimi
- Tekes www.tekes.fi
- Avek www.kopiosto.fi
  - Creademo, Digidemo, cd2, Crema
- Finnpartneship www.finnpartnership.fi

Starttiraha

- Starttiraha on TE-toimiston myöntämä harkinnanvarainen tuki aloittavalle yrittäjälle
- Ensimmäinen jakso yleensä 6 kk, enimmäistukiaika 18 kk
- Starttirahan määrä 2015 ensimmäiseltä 6 kk jaksolta on noin 850 € / kk (39,36 € / pv)
- Seuraavat jaksot noin 710 € / kk (32,80€ / pv)

Starttiraha

Starttirahan myöntämisen edellytyksenä on, että yritystoimintaa ei ole aloitettu ennen kuin tuen myöntämisestä on päätetty.

Myöntämisen edellytykset

- yritystoimintaa ei ole aloitettu ennen kuin starttirahasta on päätetty
- yrityksellä on edellytykset kannattavaan liiketoimintaan
- riittävät valmiudet yrittäjäksi: yrittäjäkokemus- tai koulutus
- riittävät valmiudet alalle
- yrittäminen on päätoimista
- ei palkkaa tai muita etuuksia kuin starttiraha
- ei saa olla verovelkaa tai ulosottovelkaa
- yritystoiminta ei ilmeisesti käynnistyisi ilman hakijalle myönnettävää tukea.
- tuki ei vääristä alan kilpailua.

Starttiraha

Starttirahaa haetaan oman asuinalueen TE-toimistosta ja hakemuksen liitteeksi tulee toimittaa seuraavat asiakirjat:

1. Liiketoiminta- ja rahoitussuunnitelmat
2. Verovelkatodistus, alle 3 kk vanha
   (Hakijalla ei ole maksamattomia veroja, verotoimistosta)
3. Kirjallinen lainalupaus tai vastaava, mikäli rahoitustarvetta on
4. Kirjallinen esisopimus toimitiloista, mikäli toiminnan käynnistäminen edellyttää toimitilaa
5. Selvitys/sopimus mahdollisesta ulosmitattavasta velasta ulosottoviranomaiselta
6. Muut asiantuntijan pyytämät liitteet

Yritysmuodot

Yritysmuodon valintaan vaikuttavat:

- perustajien lukumäärä
- pääoman tarve ja saatavuus
- vastuut ja päätöksenteko
- toiminnan joustavuus
- toiminnan jatkuvuus
- rahoittajien suhtautuminen
- voitonjako
- verotus

Yritysmuodot

Yksityinen elinkeinonharjoittaja - toiminimi (tmi)

- Rekisteröintimaksu 110 euroa
- Yksinkertainen perustaa, muuttaa tai lopettaa
- Yhden ihmisen tai perheen yritys
- Puolisot voivat jakaa tuloksen työpanoksen/ omistusosuuden mukaan
- Voi palkata työntekijöitä
- Henkilökohtainen vastuu yrityksen veloista ja muista sitoumuksista
- Pääosin ansiotuloverotus
- Yrittäjä ei voi nostaa palkkaa yrityksestä, vaan hän voi nostaa varoja käyttöönsä ainoastaan yksityis-ottoina, vero maksetaan tuloksesta.

Toiminimi

Yksi henkilö

Henkilöyhtiöt: avoin yhtiö ja kommandiittiyhtiö

- Rekisteröintimaksu 240 euroa
- Avoin yhtiö, vähintään 2 vastuullista yhtiömiestä
- Kommandiittiyhtiö, vähintään yksi vastuullinen ja yksi äänetön yhtiömies
- Syntyy yhtiömiesten välisellä kirjallisella yhtiösopimuksella
- Yhtiömiehet jakavat tuloksen sovitussa suhteessa
- Voi palkata työntekijöitä
- Yhtiömiehet vastaavat yhtiön veloista ja sitoumuksista henkilökohtaisesti paitsi ky:n äänetön yhtiömies vain sijoittamallaan osuudella.

Yhtiömiehet voivat ottaa yhtiöstä varoja:

- Palkkana, joka on saajan verotettavaa tuloa
- Yksityisnostoina, verot ennakkona arvioidun verotettavan tulon perusteella

Avoin yhtiö

Vähintään kaksi henkilöä

Kommandiittiyhtiö

Vähintään yksi vastuunalainen ja vähintään yksi äänetön

Osakeyhtiö (Oy)

- Rekisteröintimaksu 380 euroa
- Osakeyhtiön sähköinen perustamisilmoitus 330 €
- Perustajana yksi tai useampi henkilö tai yhtiö.
- Huom! Hallituksessa vähintään 1 varsinainen ja 1 varajäsen
- Henkilökohtainen riski rajoittuu vain sijoituksen määrään (huom. mahd. takaukset)
- Oy:n osakepääoma min. 2500 euroa, pitää olla yhtiön tilillä tai apporttiomaisuus tilintarkastajan vahvistamana yhtiöllä.
- Maksaa voitostaan yhteisöveroa 20 %
- Voi maksaa palkkaa tai osinkoa
- Palkkojen osalta henkilökohtainen ansiotuloverotus, osinkojen osalta ansiotulo- tai pääomaverotus 30/33%
- Osakassopimuksen tekeminen suositeltavaa

Osuuskunta

- Rekisteröintimaksu 380 euroa
- Perustajajäseniä vähintään yksi (aikaisemmin 3)
- Osuuksilla ei ole nimellisarvoa
- Osakkeet, ei äänivaltaa
- Osuutta ei voi myydä, mutta osuuskunnan voi myydä
- Ääni per jäsen
- Osa laskutuksesta jää sopimuksen mukaan osuuskunnan hallinnointikuluihin
- Sovittava pelisäännöt:
    - sääntöjen kirjoittaminen vaatii asiantuntemusta
    - ongelmana jäsenten pysyvä sitoutuminen
    - pitää olla taitava johto ja hallitus kuten osakeyhtiössä

Lisätietoa osuuskunnista
www.osuustoimintakeskus.net, www.pellervo.fi

Franchising yrittäjyys

- Franchising -yritykset ovat ketjuyrityksiä, joissa yrittäjä pyörittää yhtä yksikköä valmiin toimintakonseptin mukaisesti
  - Liikeidea ja toimintamalli on valmiina
  - Kahden yrityksen välinen yhteistoiminta
  - Ei lainsäädäntöä
  - Oikeudet ja velvollisuuden perustuvat osapuolten väliseen sopimukseen
  - Suomen Franchising-Yhdistys ry (www.franchising.fi)
- Tunnettuja franchising-ketjuja Suomessa ovat esim. McDonald´s, Carrols, R-kioskit, Kotipizza, The Body Shop. Eläinlääkäriketjut; Animagi, Univet
- Ketjut.fi (avoimet yrittäjäpaikat netissä)
- Yrittäjä riski, mutta yrittäjävapaus rajoitettu

Yrityksen tuloverotus

Lisätietoja: www.vero.fi

- Yritys maksaa veronsa tilikauden kuluessa etukäteen arvioimansa tai edellisen tilikauden verotettavan tulon perusteella
- Verottaja laskee veron määrän ja lähettää postitse ennakkoveroliput ja tilillepanokortit yritykseen
- Tilikauden päätyttyä annetun veroilmoituksen perusteella vero tasataan ja erotus on joko veronpalautusta tai lisäveroa
- Yritys voi tilikauden aikana hakea muutosta ennakkoveroihin. Liitteenä tarvittaessa välitilinpäätös, budjetti tai jokin muu lisäselvitys
- Aloittavalla yrityksellä ei ole eri yhtiömuodoissa verotuksessa suurta eroa

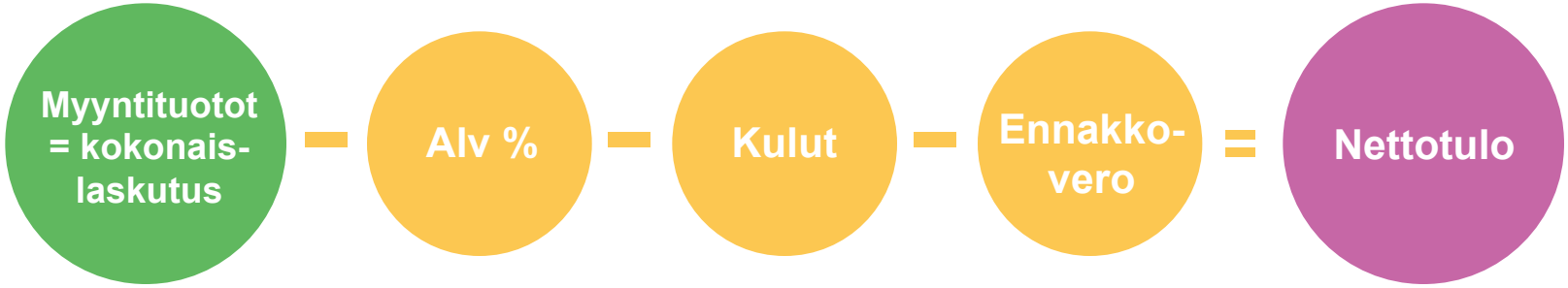

Arvonlisäverotus (Alv)

Arvonlisävelvollisia ovat kaikki yritykset, yritysmuodosta riippumatta. Vero kohdistuu tavaroiden ja palveluiden kuluttamiseen.

Alle 8500 euron vuosittainen liikevaihto on Alv-vapaa

Halutessa yritys voi rekisteröityä Alv-velvolliseksi

Arvonlisävero lisätään verottomaan hintaan (verokannat ovat 24 %, 14 %, 10 %, 0 %)

- Maksettavasta arvonlisäverosta on oikeus vähentää kohdekauden aikana ostettuihin tuotteisiin ja palveluihin sisältyvät arvonlisäverot.
- Arvonlisäverovelvollisen on eroteltava laskuihin veron osuus

Kausiveroilmoitus annettava kohdekautta seuraavan toisen kuukauden 7. tai 12. päivään mennessä

Alv maksetaan kohdekautta seuraavan toisen kuukauden 12. päivään mennessä

Lue lisää **www.vero.fi**

Arvonlisäverotus

Kuukausi	Veroton	Alv 24 %	Verollinen
Myynnit	5 000 e	1200 e	6 200 e
Ostot	1 500 e	360 e	1 860 e
Maksettava arvonlisävero		840 e	

Yrittäjän sosiaaliturva

Vapaus ja vastuu järjestää oma sosiaaliturva!

- Pakollinen vakuutus jos työtulo yrittää 7502,14 €/v 2015
- YEL-vakuutuksen piiriin kuuluvat 18-67 –vuotiaat yrittäjät, yritystoiminta kestänyt vähintään neljä kuukautta
- Vähennyskelpoinen yrityksen kirjanpidossa
- YEL-maksu 2015 23,7 % (25,2 % yli 53 v.) vuositulosta
- Uusi yrittäjä saa 22% alennuksen ensimmäisten 48kk ajan
- YEL:n tasoon (työtuloon) voit itse vaikuttaa ja se taas vaikuttaa:
- Yrittäjäeläkkeen tasoon (kts esim. www.varma.fi -> yrittäjän laskuri
- Sairauspäivärahaan
- Äitiyspäivärahaan, isyyspäivärahaan
- Työkyvyttömyyspäivärahaan (-eläkkeeseen)
- Osa-aikaeläkemahdollisuuteen
- Työttömyysturvaan (AYT ja SYT kassa)

Yrittäjän sosiaaliturva

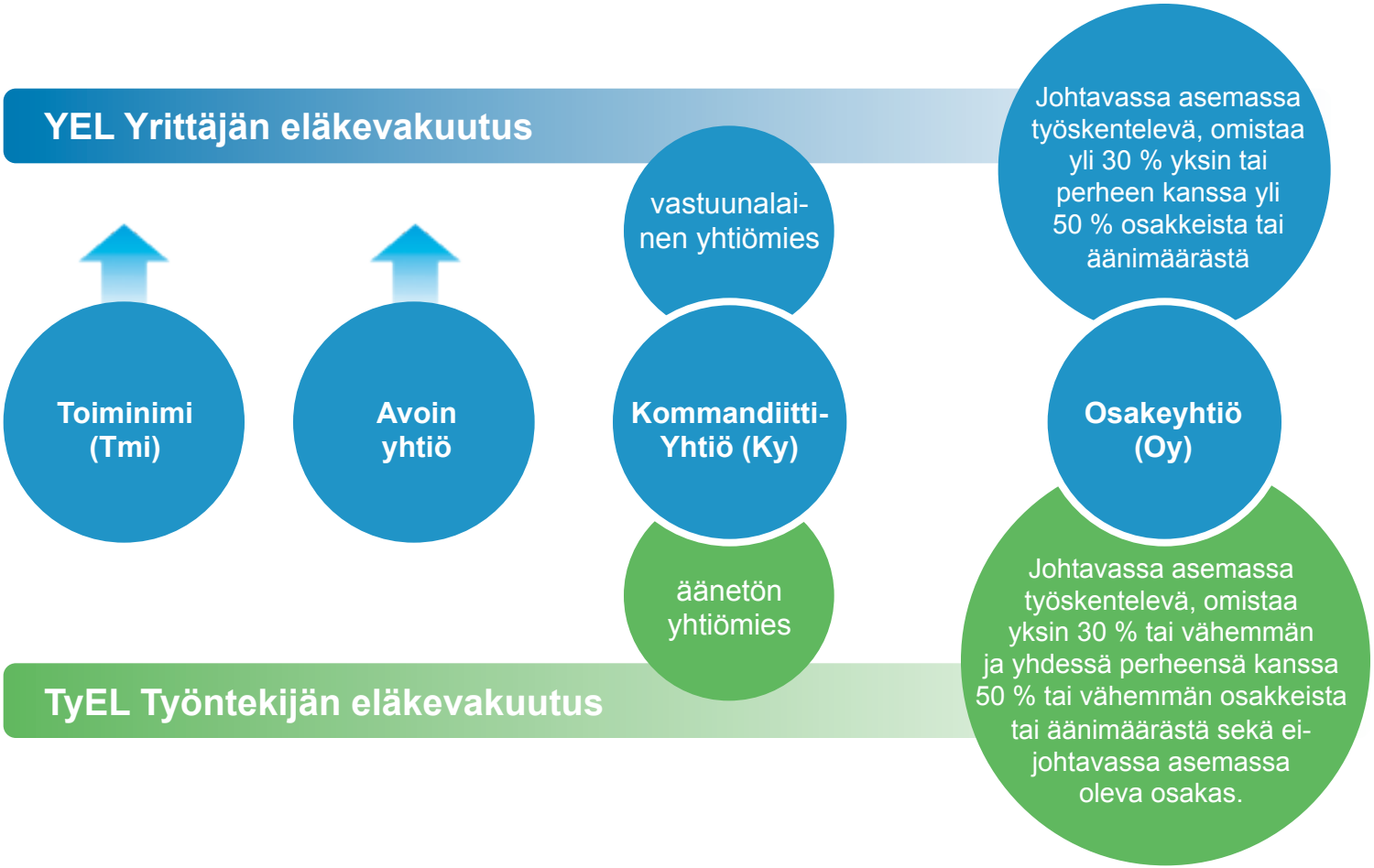

YritysHelsinki

Yrittäjän työttömyysturva

- Yrittäjä voi liittyä vapaaehtoisesti yrittäjien työttömyyskassaan jäseneksi halutessaan itselleen ansiosidonnaisen työttömyysturvan
- Työtulo vähintään 12 325,55 € /2015

Yrittäjän työttömyysturva (AYT ja SYT-kassat)

Päätös siitä, katsotaanko Yrittäjä työttömäksi tai Yritystoiminta keskey-tetyksi, tehdään aina yrittäjän kotikunnan TE-toimistossa

Tervetuloa neuvontaan!

KIITOS!

Ajanvaraus
Puh. 09-310 36360
yrityshelsinki@hel.fi

Ensilinja 1, Kallio

www.yrityshelsinki.fi

YritysHelsinki

Laadukasta neuvontaa
Uusyrityskeskus
Helsinki